

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoP/20/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113227111
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8113227111.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú M. X., nar. XX.X.XXXX, bývajúcu u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Prešove, dieťa matky: V. A., rod G., nar. X.X.XXXX, bytom X., X. Z. XX, právne zastúpenej advokátom JUDr. Marekom Sahuľom, so sídlom v Prešove, Hlavná 111, P.O.Box 165, a otca: F. X., nar. XX.X.XXXX, bytom K., K. XXXX/X, právne zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Širotňákovou, so sídlom v Trebišove 075 01, ul. M. R. Štefánika č. 3197/32, o nariadení priebežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č. k. 24P 345/2013-21 zo dňa 17.10.2013, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením upravil predbežne styk otca F. X., nar. XX.X.XXXX s mal. M. X., nar. XX.X.XXXX tak, že otec maloletej je oprávnený sa s ňou sýkať každú párnú sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod.. Otec je povinný maloletú prevziať v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v určený deň a čas maloletú v mieste bydliska matky odovzdať. Matka je povinná maloletú M. na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase ju otcovi pred svojim bytom odovzdať a v stanovenom čase ju od otca pred svojim bytom prevziať. Toto predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletej M. X., nar. XX.X.XXXX, vedenom na tamajšom súde pod spis. značkou 28P/135/2013.

Súd na základe oboznámenia sa s návrhom otca, s rodným listom maloletej, správou kolízneho opatrovníka, správou zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov zo dňa 27.9.2013, spisu č. k. 28P/135/2013 zistil, že maloletá M. sa narodila z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. V čase narodenia maloletej bola jej matka už rozvedená a otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Matka uviedla, že si chce usporiadať svoje vzťahy a rozhodla sa priznať skutočnosť, že skutočným otcom maloletej nie je F. X., ale bývalý manžel P. A.. Preto sa rozhodla podať návrh na zapretie otcovstva proti F. X., ktorý je zapísaný v rodnom liste. Matka je zamestnaná, ako opatrovateľka v J., kde pracuje na 2-týždňové turnusy. Jej čistý mesačný príjem sa pohybuje vo výške 700,- eur. S F. X. žila matka v družskom pomere od roku 2007. Podľa jej vyjadrenia, dochádzalo medzi nimi k častým partnerským nezhodám. Jej partner býval agresívny, vyvíjal na ňu psychický nátlak. Celkovú starostlivosť o dieťa zabezpečovala sama, nakoľko otec dieťaťa dlhodobu pracuje ako vodič kamiónovej dopravy a väčšinu roka sa zdržiava na cestách v zahraničí.

V domácnosti sa vyskytoval párkrát do roka a neplnil si svoju rolu otca a manžela. Matke finančne prispieval sumou 400,- eur mesačne na zabezpečenie celkového chodu

domácnosti, avšak na starostlivosti o dieťa a rodinu sa žiadnym iným spôsobom nepodieľal. Preto v máji 2013 sa matka rozhodla opustiť domácnosť. V súčasnosti býva s maloletou v prenajatom 2-izbovom byte v X.. Náklady na inkaso a energie uhrádza jej bývalý manžel A.. Počas neprítomnosti matky na území

SR starostlivosť o maloletú zabezpečuje matkina bezdetná sestra P. G.. Maloletá navštevuje materskú školu na P. ulici v X.. Je zdravým dieťaťom, od narodenia neprekonala vážnejšie ochorenie. Podľa správy zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, otec žije v meste trvalého pobytu v byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Ide o 3-izbový byt s kuchyňou a prísl., kde má maloletá zariadenú samostatnú detskú izbu. V domácnosti otca sú vytvorené priaznivé podmienky na to, aby sa v nej realizoval styk maloletej s otcom. Otec pri pohovore uviedol, že nesúhlasí, aby počas matkinej neprítomnosti zabezpečovali výlučnú starostlivosť o maloletú rodinní príslušníci matky. Otec je schopný a najmä prejavuje intenzívny záujem o svoju dcéru, pričom je jemu zámerne, bezdôvodne a opakovane znemožňované, aby sa s dieťaťom kontaktoval. Úprava styku otca s maloletým dieťaťom je podľa tohto úradu práce, v jeho záujme. Absencia otca pri výchove dieťaťa môže spôsobiť absolútne odcudzenie dieťaťa od otca. Dňa 29.7.2013 bol do podateľne Okresného súdu Prešov doručený návrh matky spis. zn. 28P/135/2013, v ktorom matka žiadala, aby súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil povinnosť prispievať na výživné maloletej sumou 300,- eur mesačne od 1.8.2013 k rukám matky. Zároveň matka žiadala, aby súd upravil styk otca s dcérou tak, že otec je oprávnený sa s dcérou stýkať každú poslednú sobotu v čase od 16:00 do 18:00 hod mimo čerpania dovolenky matky a víkendového pobytu mimo jej bydliska a udelil jej súhlas na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej M. z priezviska X. na priezvisko A.. Následne dňa 19.9.2013 matka zobrala svoj návrh späť v časti určenia výživného a určenia styku rodiča s dieťaťom z dôvodu, že matka začala popierať, že by F. X. bol otcom maloletej M.. Na Okresnom súde Prešov prebieha konanie o prípustnosti zapretia otcovstva k maloletej M. X., pod č. k. 10C/263/2013. Z takto vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v tomto konaní sú dané dôvody pre predbežnú úpravu styku otca s maloletou, pretože rodičia maloletej spolu nežijú a nevedia sa vzájomne dohodnúť na úprave styku otca s maloletou. K tvrdeniam matky súd uviedol, že ešte dňa 29.7.2013 matka podala na súde návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej M. spolu s návrhom na úpravu styku otca s maloletou, kedy zrejme ešte nemala žiadne pochybnosti o otcovstve F. X.. Dôvodom na podanie takého návrhu bola skutočnosť, že rodičia prestali spolu komunikovať a nevedeli sa dohodnúť ani ohľadom úpravy ich práv a povinností k maloletej M.. V tom čase matka nespochybňovala otcovstvo otca, ani jeho schopnosti postarať sa o maloletú po každej stránke. Aj keď bolo podaný návrh na určenie prípustnosti zapretia otcovstva F. X. k maloletej M., s ohľadom na skutočnosť, že toto konanie ešte nebolo právoplatne skončené, nie je možné, aby súd pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia na neho bral zreteľ. V zmysle aktuálneho rodného listu maloletej M. je otcom F. X., ktorému prislúchajú všetky rodičovské práva a povinnosti, teda aj právo stýkať sa s maloletou. Tvrdenia matky, že otec od opustenia v spoločnej domácnosti nejavil záujem o maloletú, nenavštevoval ju a ani sa o ňu nezaujímal a plnil si len vyživovaciu povinnosť vo výške 50,-eur mesačne, otec vyvrátil tým, že nemal informáciu o aktuálnom mieste pobytu matky a dcéry. Aj keď sa o kontakt s maloletou usiloval, či už telefonicky alebo osobne, nebol úspešný, keďže matka mu neodpovedala ani na telefonáty, ani na SMS. Následne mu bol kontakt znemožnený správaním sa príbuzných zo strany

matky, ktorí zabezpečovali osobnú starostlivosť o maloletú v čase pobytu matky v J.. Aj napriek záujmu otca stretnúť sa s maloletou M. v máji 2013, nestretol sa s ňou vôbec, v júni 2013 bol s ňou 5 dní, ktoré strávili v jeho domácnosti (počas pobytu matky v J.). Následne bol s maloletou až v septembri 2013 1 deň. Súd ma za nepochybný záujem otca o stretávanie sa s maloletou a nemá dôvodné pochybnosti o schopnosti a možnostiach otca poskytnúť maloletej plnohodnotnú starostlivosť v domácom prostredí. Jedná sa len o dočasnú úpravu styku otca s maloletou, ktorej účelom je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov. Vzhľadom na to, že v tomto konaní súd nemal možnosť vykonať všetky nutné dôkazy, ktoré by dostatočne preukázali skutkový stav veci, ako aj s ohľadom na vyjadrenie matky, ktorá spochybnila otcovstvo navrhovateľa (F. X.) k maloletej M., určil styk otca s maloletou na každú párnú sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod..

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť. Vyhlásila, že biologickým otcom mal. M. nie je osoba uvedená v rodnom liste F. X.. Z toho dôvodu zmenila návrh na zverenie maloletej M. do jej výlučnej starostlivosti tak, že v návrhu bol vylúčený styk F. X. s maloletou M.. Dňa 25.10.2013 podala matka aj návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk maloletej M. s F. X.. O tomto predbežnom opatrení súd nerozhodol. Dňa 7.10.2013 podala matka maloletej M. na Okresný súd Prešov pod spis. zn. 10C/263/2013, návrh na zapretie otcovstva F. X.. Nie je dôvod pochybovať o tvrdení matky, že biologickým otcom nie je F. X., preto úprava styku F. X. s maloletou M. nie je v prospech maloletej M., pretože hrozí nebezpečenstvo,

že by sa za čas do rozhodnutia zapretia otcovstva mohol vyvinúť dôvernejší vzťah, čo nie je žiaduce a bolo by to len na škodu maloletej.

Otec maloletej vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť v celom rozsahu. Otec ma rovnaké právo na výchovu svojho maloletého dieťaťa, ako jeho matka a pre psychiku dieťaťa je jednoznačne potrebný kontakt tak s matkou, ako aj s otcom. Vydanie predbežného opatrenia preto považuje za správne a jednoznačne v záujme dieťaťa. Matka tomuto kontaktu bezdôvodne bráni a dlhodobým odcudzením rodiča a dieťaťa hrozí syndróm zavrhnutého rodiča. Na tom nemení nič fakt, že matka sa rozhodla popierať otcovstvo F. X. k maloletej M.. Konanie o zapretie otcovstva nie je skončené, preto platí dikcia, že otcom maloletej M. je F. X.. Preto mu patria všetky rodičovské práva a povinnosti, medzi, ktoré bezvýhradne patrí aj právo stretávať s dieťaťom. F. ani napriek existujúceho vykonateľného predbežného opatrenia naďalej bráni otcovi v styku s maloletou M..

Kolízny opatrovník maloletej sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Predbežné opatrenie nie je rozhodnutím vo veci samej. Preto odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.). Po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie matky nie je opodstatnené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie jeho správnosti k tam uvedeným dôvodom dodáva:

Matka maloletej svoje odvolanie zdôvodňuje v podstate len tým, že na základe návrhu maloletej prebieha na súde konanie o pripustení popretia návrhu na zapretia otcovstva F. X..

V tejto súvislosti treba uviesť, že bez ohľadu na to, podľa ktorej zákonnej domnienky bolo určené otcovstvo k dieťaťu, má muž, ktorému svedčí niektorá z týchto

zákonných domnienok, všetky práva a povinnosti rodiča dieťaťa, a to bez ohľadu na to, na

základe ktorej domnienky sa považuje za otca (§ 28 až § 32 Zákona o rodine). Tieto rodičovské práva môžu byť takémuto otcovi obmedzené, či odňaté len za podmienok stanovených opätovne v zákone a to v ust. § 38 a § 39 Zákona o rodine. Môže sa tak stať napríklad v prípade, že si rodič nevykonáva vôbec svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností alebo nezabezpečuje výchovu mal. dieťaťa alebo ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom. Obmedziť styk rodiča s dieťaťom alebo styk dokonca zakázať, môže súd len vtedy ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa (§ 25 ods. 3 Zákona o rodine).

Vychádzajúc zo skutkového stavu osvedčeného doposiaľ vykonaným dokazovaním, je možné označiť argumenty matky dieťaťa proti stretávaniu sa otca s maloletou za prinajmenšom diskutabilné. Je možné mať za osvedčené, že takýmito postojmi si matky rieši vlastné vzťahy s mužmi, ktorých postupne označuje za otca maloletej. Za osvedčených pomerov nemožno tvrdiť, že je v záujme maloletej M., aby sa nestretávala so svojim otcom zapísaným v jej rodnom liste. Naproti tomu bolo jednoznačne osvedčené, že matka a jej príbuzní (ktorí inak k dieťaťu nemajú žiadne práva ani povinnosti), bránia bezdôvodne v stretávaní sa otca s maloletou. Keďže doposiaľ nebolo rozhodnuté o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej, má otec rovnaké práva k dieťaťu, ako jeho matka. K obmedzeniu týchto práv došlo v podstate až preskúmaným predbežným opatrením. Návrh matky na zákaz stretávania sa otca s maloletou bol zamietnutý.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods.2 O. s. p. napadnuté uznesenie potvrdil.

O trovách tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3ods. 9
Zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.